

*Hà Nội, ngày 11 tháng 10 năm 2023***BÁO CÁO****Kết quả khảo sát, thảo luận tổ lấy ý kiến trẻ em tại
Phiên họp giả định “Quốc hội trẻ em” lần thứ I - năm 2023***(Kèm theo Báo cáo số 139 BC/TWĐTN-CTTN ngày 11/10/2023 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn về công tác tổ chức phiên họp giả định “Quốc hội trẻ em” lần thứ I – năm 2023*

Để chuẩn bị các nội dung tổ chức phiên họp giả định “Quốc hội trẻ em” lần thứ I - năm 2023 với 02 chủ đề: “Phòng, chống tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em”; “Bảo vệ trẻ em tương tác lành mạnh, sáng tạo trên môi trường mạng”, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội đồng Đội Trung ương đã tiến hành khảo sát, lấy ý kiến của 41.476 trẻ em trên 63 tỉnh, thành phố bằng phương pháp trả lời phiếu hỏi trực tuyến và trực tiếp. Đồng thời, 263 đại biểu trẻ em tham gia phiên họp giả định “Quốc hội trẻ em” lần thứ I - năm 2023 đã tổ chức gặp gỡ, tiếp xúc và triển khai lấy ý kiến trẻ em tại địa phương về 02 chủ đề của phiên họp; tham gia các buổi thảo luận tổ trực tuyến và thảo luận trực tiếp vào ngày 09/9/2023. Mục tiêu của cuộc khảo sát và thảo luận tổ là thu thập ý kiến của trẻ em về những vấn đề liên quan đến tình hình bạo lực, xâm hại trẻ em, tai nạn thương tích trẻ em; nguyên nhân, hậu quả và biện pháp ứng phó; các loại hình rủi ro khi trẻ em tham gia trên môi trường mạng; nguyện vọng, kiến nghị của trẻ em đối với gia đình, nhà trường, các cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị xã hội và bản thân của trẻ em về giải pháp phòng, chống bạo lực, xâm hại, tai nạn thương tích trẻ em và bảo vệ, hỗ trợ trẻ em tương tác lành mạnh, sáng tạo trên môi trường mạng.

I. KẾT QUẢ KHẢO SÁT LẤY KIẾN TRẺ EM THÔNG QUA PHIẾU HỎI

Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với các chuyên gia trong lĩnh vực trẻ em và giảng viên công tác xã hội học viện Thanh Thiếu niên Việt Nam xây dựng phiếu khảo sát về 02 chủ đề của phiên họp. Mẫu phiếu khảo sát gồm 40 câu hỏi, chia làm 5 phần: Thông tin cá nhân; các vấn đề liên quan đến xâm hại, bạo lực trẻ em; các vấn đề liên quan đến tai nạn thương tích ở trẻ em; thực trạng vấn đề xâm hại trẻ em trên không gian mạng; huy động sự tham gia của trẻ em vào phòng chống xâm hại trên không gian mạng; các biện pháp phòng chống xâm hại trẻ em trên không gian mạng. Các đại biểu trẻ em được lựa chọn tham gia phiên họp giả định “Quốc hội trẻ em” lần thứ I - năm 2023 đã tích cực hướng dẫn trẻ em tại địa phương hoàn thành phiếu khảo sát, đồng thời tiếp xúc, lắng nghe ý kiến, nguyện vọng của trẻ em. Kết quả khảo sát cụ thể như sau:

1. Thông tin về đối tượng tham gia khảo sát

Trẻ em tham gia khảo sát được phân bổ theo giới tính, độ tuổi, dân tộc, vùng miền để bảo đảm tính đại diện và khách quan về cơ sở dữ liệu thu thập được và phân tích đánh giá.

Bảng 1: Mô tả thông tin về khách thể khảo sát

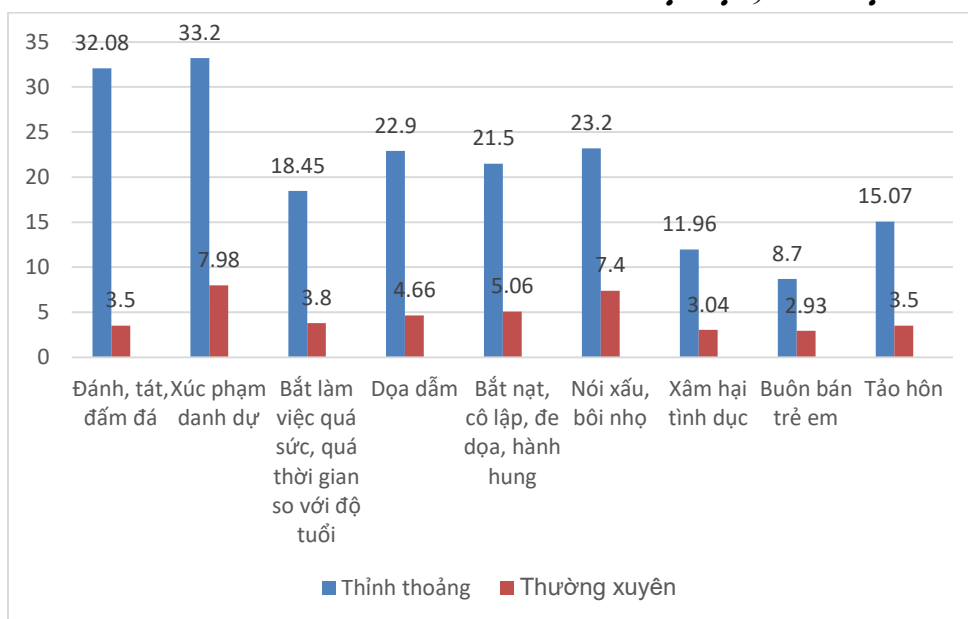
Thông tin	Mô tả	Số lượng	Tỉ lệ %
<i>Giới tính</i>	Nam	17.896	43,1
	Nữ	23.418	56,5
	Khác	162	0,4
<i>Dân tộc</i>	Kinh	33.377	80,5
	Dân tộc thiểu số	8.099	19,5
<i>Tuổi</i>	Từ 7 - 12 tuổi	21.168	51
	Từ 13- < 16 tuổi	20,308	49
<i>Nơi ở hiện nay</i>	Thành thị	15.213	36,7
	Nông thôn	26.263	63,3
<i>Tổng</i>		41.476	

2. Các vấn đề liên quan đến bạo lực, xâm hại trẻ em

2.1. Thực trạng về bạo lực và xâm hại trẻ em qua khảo sát

Một số em cho biết bản thân mình hoặc các bạn tại cộng đồng nơi mình sinh sống cũng đã từng bị bạo lực và xâm hại bởi nhiều hình thức khác nhau và các mức độ khác nhau.

Biểu đồ 1. Ý kiến của trẻ em về hình thức bạo lực, xâm hại đối với trẻ em

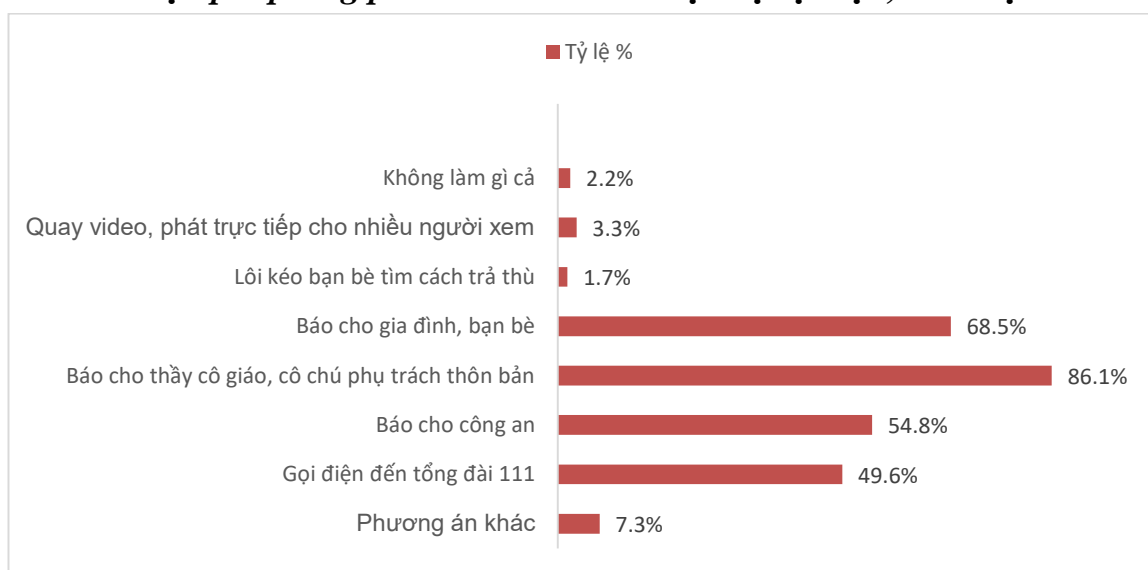
Điều đáng lo ngại là các em cho rằng các hành vi xâm hại ở hầu hết các hình thức đều có xảy ra ở mức độ thỉnh thoảng (**trên 15%**). Nhận định của trẻ em về

xâm hại tình dục trẻ em và tảo hôn ở mức thịnh hành cũng chiếm tỷ lệ khá cao (**11,96%** và **15,07%**).

Các hành vi “Đánh đập, tát, túm tóc, đâm đá...gây tổn hại về sức khỏe, thể chất của trẻ em”, “Chửi nặng, lăng mạ, sỉ nhục; xúc phạm danh dự, nhân phẩm; bỏ mặc gây hại về tinh thần của trẻ em”, “Nói xấu, bôi nhọ, cắt ghép hình ảnh” có 9,6% trẻ em cho rằng có xảy ra tại cộng đồng, 11% trẻ em cho rằng có xảy ra tại nhà trường và 6% trẻ em cho rằng có xảy ra tại gia đình.

2.2. Cách ứng phó của trẻ em khi bị bạo lực, xâm hại

Biểu 2: Biện pháp ứng phó của trẻ em khi bạn bị bạo lực, xâm hại.

Khảo sát cho thấy các em đã có kỹ năng ứng phó, tìm kiếm sự trợ giúp khi bị bạo lực, xâm hại. Phần lớn trẻ em đã biết cách lên tiếng tố cáo hành vi bạo lực hoặc tìm kiếm sự trợ giúp bằng cách báo cho gia đình, bạn bè; báo cho thầy cô giáo, các cô chú phụ trách ở thôn, ở xã; các anh chị phụ trách Đoàn Đội ở thôn, xã; báo cho công an, hoặc gọi điện đến Tổng đài quốc gia bảo vệ trẻ em 111.

Tuy vậy vẫn còn hơn 10% trẻ em cho rằng không báo cáo, không làm gì hoặc tự tìm phương án giải quyết khác khi bị bạo lực, xâm hại. Nguyên nhân trẻ em bị bạo lực, xâm hại không thông báo, chia sẻ thông tin với bạn bè, gia đình, thầy cô giáo, các anh chị phụ trách chủ yếu vì các lý do: “Sợ bị trả thù”, “Xấu hổ, mặc cảm”, “Sợ bị mắng, đánh” và “Sợ không nhận được sự giúp đỡ”.

2.3. Nguyên nhân dẫn đến trẻ em bị bạo lực, xâm hại trẻ em

Theo trẻ em, nguyên nhân dẫn đến bạo lực, xâm hại trẻ em cao nhất là “Do trẻ em chưa có hiểu biết về vấn đề bạo lực, xâm hại và chưa có kỹ năng phòng, chống bạo lực, xâm hại” với **76,2%**, “Do gia đình ít quan tâm đến việc bảo vệ trẻ em” **62,5%**. Ngoài ra còn một số nguyên nhân trẻ em lựa chọn như “Do bị đe

đọa, sai khiến” (46,1%), “Do trẻ em lựa chọn hình thức giải quyết mâu thuẫn với nhau bằng bạo lực” (44,5%)-

2.4. Hậu quả của bạo lực, xâm hại, bóc lột trẻ em

Hậu quả lớn nhất của bạo lực, xâm hại trẻ em đó là “Khiến trẻ em bị tổn thương về thể chất và tinh thần” (58,5%), “Khiến trẻ bị tổn thương về tinh thần: stress, sang chấn tâm lý, trầm cảm” với 34,3% và “Khiến trẻ bị tổn thương về thể chất: đau đớn, thương tích” với 7,3%.

2.5. Trẻ em được giáo dục về phòng, tránh bạo lực và xâm hại trẻ em.

- Có 89,7% trẻ em cho rằng đã được tiếp cận các thông tin, được giáo dục về phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em.

- Thông qua các chương trình truyền thông, giáo dục, trẻ em: “Biết được quy định của pháp luật về phòng chống bạo lực, xâm hại trẻ em” (82,2%) và “Biết được kỹ năng tự bảo vệ bản thân trước nguy cơ bị bạo lực, xâm hại” (75,7%), “Biết lên tiếng và cách ứng xử khi bị bạo lực, xâm hại” (66,1%).

- Trẻ em tiếp cận với các thông tin phòng chống xâm hại trẻ em chủ yếu qua “Các chương trình truyền thông của nhà trường” (67,3%).

- Các kênh thông tin mà trẻ em tiếp nhận kiến thức, kỹ năng phòng chống bạo lực, xâm hại trên mạng xã hội (51,4%), qua gia đình, cha mẹ, anh chị em (52%), trên truyền hình báo đài (51,5%).

2.6. Trẻ em mong muốn các giải pháp giảm thiểu bạo lực, xâm hại trẻ em

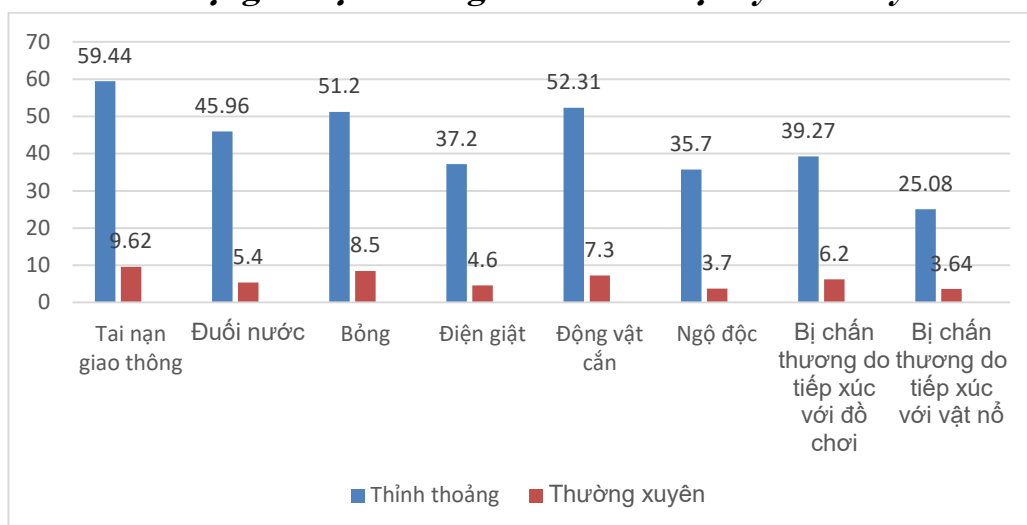
Biểu 3: Giải pháp giảm thiểu bạo lực, xâm hại trẻ em theo cách nhìn của trẻ em

3. Các vấn đề liên quan đến phòng, chống tai nạn thương tích trẻ em

3.1. Tình hình tai nạn thương tích ở trẻ em

Biểu 4: Các dạng tai nạn thương tích và mức độ xảy ra theo ý kiến của trẻ em

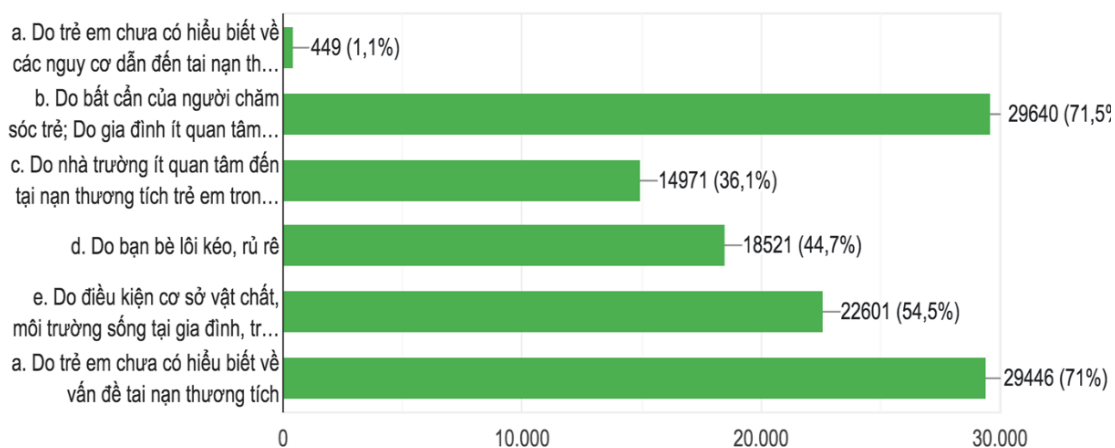
Các tai nạn thương tích thường xảy ra với trẻ em đó là Tai nạn giao thông, Bị chấn thương do tiếp xúc với đồ chơi, Bị chấn thương do tiếp xúc với vật nổ, Điện giật, Ngộ độc, Đuối nước...

3.2. Nguyên nhân của tai nạn thương tích trẻ em

Biểu 5: Nguyên nhân dẫn đến tai nạn thương tích

C5. Nguyên nhân dẫn đến tai nạn thương tích là gì? (có thể chọn nhiều phương án)

41.476 câu trả lời

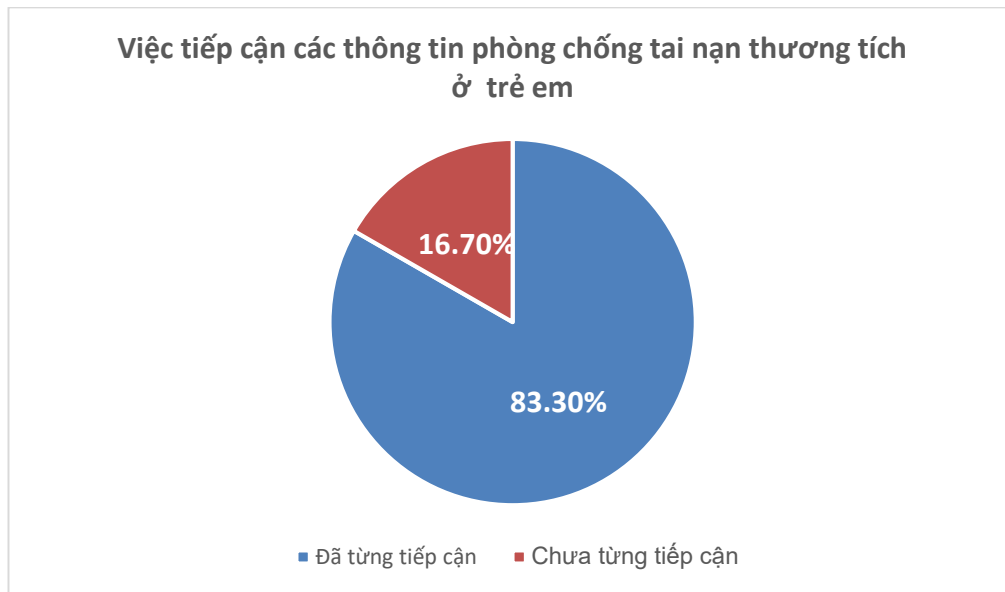

“Do trẻ em chưa có hiểu biết về vấn đề tai nạn thương tích” (71%) và “Do bất cẩn của người chăm sóc trẻ”; “Do gia đình ít quan tâm đến tai nạn thương tích trẻ em” (71,5%) là hai nguyên nhân hàng đầu dẫn đến tai nạn thương tích ở trẻ.

3.3 Trẻ em được hướng dẫn, giáo dục về phòng, tránh tai nạn thương tích ở trẻ em và các giải pháp phòng ngừa

a. Trẻ em được hướng dẫn, giáo dục về phòng, tránh tai nạn thương tích ở trẻ em

Biểu 6: Tình hình tiếp cận thông tin phòng chống tai nạn thương tích trẻ em

Phần lớn trẻ em đã từng được tiếp cận với thông tin phòng chống tai nạn thương tích (**83,3%**). Chủ yếu qua “Các chương trình truyền thông trong nhà trường”, “Gia đình, cha, mẹ, anh chị em”.

Trên **70%** trẻ em nhận thấy lợi ích của các chương trình truyền thông, hướng dẫn về phòng chống tai nạn thương tích là: “Biết được các quy định của pháp luật về phòng chống tai nạn thương tích trẻ em”, “Nhận diện được các nguy cơ tai nạn thương tích tại nơi mình sinh sống và học tập.”, “Biết được kỹ năng tự bảo vệ bản thân trước nguy cơ bị tai nạn thương tích”, “Biết cách phòng tránh tai nạn thương tích”.

53,6% trẻ tiếp cận thông tin từ mạng xã hội và **54,4%** trẻ tiếp cận thông tin từ truyền hình, báo đài.

b. Trẻ em đề xuất các giải pháp phòng tránh tai nạn thương tích ở trẻ em

Phần lớn trẻ em đã biết lựa chọn các giải pháp phù hợp để giảm thiểu tai nạn thương tích cho trẻ em. Cụ thể là:

89,1% trẻ em cho rằng để giảm thiểu tình trạng tai nạn thương tích trẻ em thì cần: “Được sự quan tâm hơn nữa của gia đình, nhà trường, xã hội về phòng chống tai nạn thương tích trẻ em; có nhiều trường học an toàn, ngôi nhà an toàn, cộng đồng an toàn trong phòng chống tai nạn thương tích trẻ em”. “Được tham gia các lớp học bơi, các lớp dạy các kỹ năng phòng tránh và xử lý tai nạn thương tích trẻ em” (**70,6%**), “Trẻ em bị tai nạn thương tích cần được hỗ trợ kịp thời và chăm sóc” (**65%**), “Được sự quan tâm nhiều hơn của các tổ chức Đoàn, Đội” (**59,5%**), “Gia đình, nhà trường không sử dụng các thực phẩm không rõ nguồn

gốc xuất sứ, ôi thiêu...” (55,1%), “Các chính sách, chương trình về phòng, chống tai nạn thương tích trẻ em cần được thực hiện hiệu quả hơn” (53,5%).

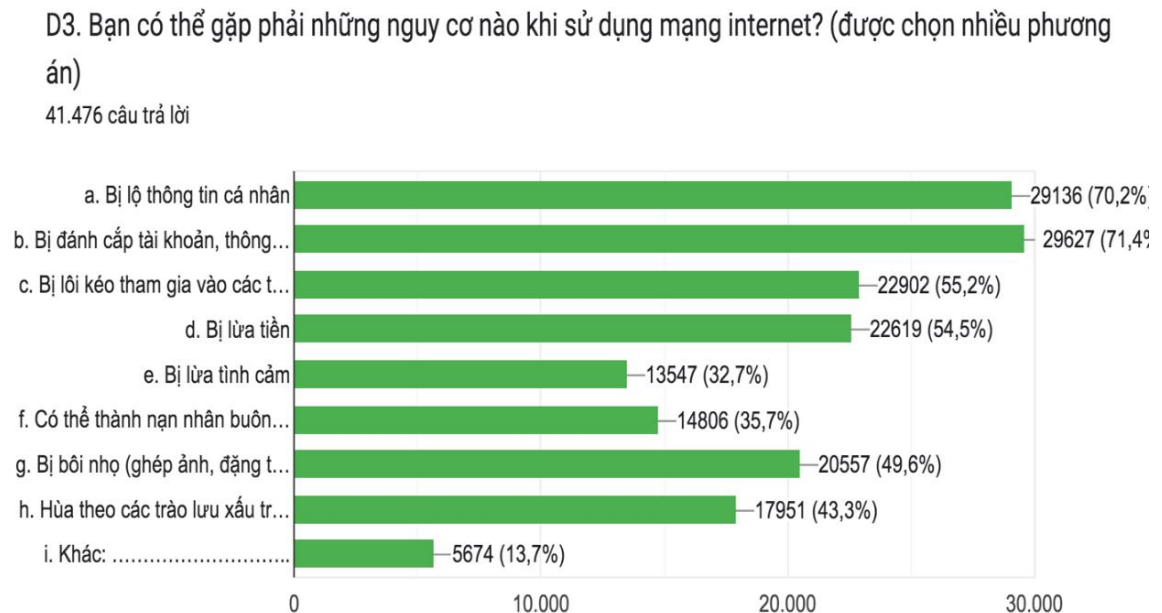
Trẻ em cũng thực hiện khá tốt bổn phận của mình, 81,6% các em “Tích cực tìm hiểu, nâng cao nhận thức và chấp hành tốt các quy định về an toàn giao thông; an toàn xã hội và các nguyên tắc an toàn được người lớn hướng dẫn, chỉ dạy”, 70,2% “Giúp đỡ, tham gia trong khả năng của mình khi thấy người khác thực hiện các hoạt động phòng, chống tai nạn thương tích”.

4. Thực trạng vấn đề xâm hại trẻ em trên không gian mạng

4.1. Những nguy cơ rủi ro, mất an toàn đối với trẻ em khi sử dụng internet

Những nguy cơ chủ yếu khi sử dụng mạng internet được trẻ em nhận định tại biểu 7.

Biểu 7: Nguy cơ trẻ em gặp phải khi sử dụng internet

Trẻ em cho biết có tới 9 loại hình rủi ro khi các em tham gia môi trường mạng, trong đó rủi ro cao nhất là bị đánh cắp tài khoản, thông tin cá nhân (71,4%); tiếp đến là bị lộ thông tin cá nhân (70,2%).

4.2. Kỹ năng ứng phó của trẻ khi gặp phải các vấn đề trên mạng

Nhiều trẻ em đã biết cách ứng phó và tìm kiếm sự trợ giúp khi bị xâm hại trên không gian mạng bằng cách: “Đi tìm người lớn tin cậy để giúp đỡ” (69,9%), “Báo với thầy, cô chủ nhiệm, Ban Giám hiệu” (64,4%), “Gọi tổng đài 111 (tổng đài quốc gia bảo vệ trẻ em) hoặc 113 (tổng đài công an)” (55,1%).

Trẻ em cũng nhận thức được hậu quả của xâm hại trên không gian mạng, đó là **85,6%** trẻ em nhận thấy hậu quả của xâm hại trên không gian mạng “Ảnh hưởng đến sức khoẻ tinh thần (lo lắng, sợ hãi,...)”. **60,7%** các em cũng cho rằng “Bị bôi nhọ danh dự, nhân phẩm”.

4.3. Nguyên nhân trẻ bị xâm hại trên không gian mạng

Ba nguyên nhân lớn nhất mà trẻ em cho rằng đó là lý do dẫn đến trẻ em bị bạo lực, xâm hại trên mạng là:

83% trẻ em cho rằng nguyên nhân là “Do trẻ em được sử dụng điện thoại sớm trong khi chưa đủ kiến thức”, **70,5%** là “Chưa có kỹ năng sử dụng internet an toàn” và **64,1%** là “Do cha mẹ không kiểm soát chặt chẽ”.

Những khó khăn mà trẻ em gặp phải trong quá trình phòng ngừa bị xâm hại trên không gian mạng cho chính mình bao gồm: “Chưa có kỹ năng nhận biết các loại thông tin và cách sử dụng mạng xã hội an toàn” (**62,9%**), “Chưa mạnh dạn trao đổi với thầy, cô, anh, chị phụ trách, bố mẹ khi có nguy cơ hoặc đã xảy ra vấn đề bị xâm hại” (**53,5%**), “Thiếu kiến thức về an toàn trên không gian mạng” (**52,4%**).

4.4. Trẻ em đề xuất các giải pháp phòng chống xâm hại trẻ em trên không gian mạng.

Tất cả các nội dung về phòng chống xâm hại trẻ em đều cần thiết phải giáo dục cho học sinh tại trường học, trong đó chủ yếu là “Cách xử lý tình huống khi bị dụ dỗ trên không gian mạng”, “Kỹ năng bảo mật thông tin cá nhân”, “Phòng chống xâm hại trên không gian mạng”, “Biết số điện thoại các đường dây nóng khi cần hỗ trợ”.

Những hoạt động cần được tổ chức để nâng cao kỹ năng phòng chống xâm hại trên không gian mạng bao gồm: “Tổ chức các buổi học kỹ năng sống”, nhân rộng xây dựng hộp thư “Điều em muốn nói”, “Tổ chức các lớp tập huấn kỹ năng phòng chống xâm hại trẻ em”, “Tổ chức các diễn đàn trẻ em về phòng chống xâm hại trẻ em trên không gian mạng”, “Hỗ trợ trẻ em nói lên tiếng nói của mình thông qua Hội đồng trẻ em.”, “Có những buổi nói chuyện chuyên đề về phòng chống xâm hại trẻ em trên không gian mạng”; “Xây dựng bộ quy tắc ứng xử.

Trẻ em mong muốn gia đình, nhà trường và xã hội giúp trẻ em phòng chống bị xâm hại trên môi trường mạng bằng cách: “Nhà trường thường xuyên tổ chức các hoạt động giúp trẻ em nâng cao nhận thức và kỹ năng sử dụng mạng xã hội.” (**84,3%**), “Cần phải làm cho cha mẹ hiểu được ảnh hưởng của việc sử dụng mạng xã hội đến con cái” (**81,9%**), “Xây dựng thêm các sân chơi dành cho trẻ em để cho trẻ em tham gia và ít sử dụng mạng” (**71,6%**), “Cộng đồng cần quan tâm, có các chính sách quản lý và hỗ trợ trẻ em sử dụng mạng an toàn” (**71,3%**).

5. Kết luận

Kết quả khảo sát lấy ý kiến trẻ em cho thấy, đa số trẻ em đã được tuyên truyền, tiếp cận với các thông tin về phòng, chống bạo lực, xâm hại, tai nạn thương tích, đuối nước trẻ em. Các em được tiếp cận, trang bị các kỹ năng chủ yếu thông qua các hoạt động tại nhà trường, các chương trình do tổ chức Đoàn, Đội tổ chức trên địa bàn dân cư. Tác dụng của các chương trình truyền thông, giúp trẻ em biết được các quy định của pháp luật; nhận diện được các nguy cơ rủi ro và biết cách phòng tránh, xử lý khi gặp các vấn đề. Tuy nhiên, công tác tuyên truyền phòng chống tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ còn hạn chế do trẻ em tiếp cận với các hoạt động tuyên truyền chủ yếu thông qua kênh của tổ chức Đoàn, Đội, nhà trường, ngành lao động, thương binh xã hội, Hội bảo vệ quyền trẻ em... nguồn lực chưa nhiều dẫn tới quy mô, hiệu quả, mức độ tiếp cận với trẻ em còn thấp.

Giải pháp hàng đầu được trẻ em kiến nghị để giảm thiểu tình trạng tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em bao gồm cả xâm hại trên môi trường mạng là: Trẻ em được sự quan tâm, lắng nghe và ứng xử thân thiện hơn nữa của gia đình, nhà trường, xã hội; môi trường học đường thân thiện và an toàn; được tham gia các lớp học về kỹ năng sống, kỹ năng tự bảo vệ trước các nguy cơ bị bạo lực, xâm hại; nhà trường thường xuyên tổ chức các hoạt động giúp trẻ em nâng cao nhận thức và kỹ năng sử dụng mạng xã hội... Ngoài ra, nhiều trẻ em cũng kiến nghị Chính phủ, các Bộ, ngành, địa phương cần tăng cường nguồn lực xây dựng các thiết chế; các sân chơi lành mạnh, an toàn cho trẻ em.

Kết quả khảo sát cũng cho thấy tính hình bạo lực xâm hại trẻ em, tai nạn thương tích trẻ em có xu hướng giảm nhưng vẫn ở mức cao. Những rủi ro mà trẻ em gặp phải (9 loại hình rủi ro) khi tương tác trên môi trường mạng khá đa dạng và khó kiểm soát. Hậu quả của bạo lực, xâm hại, tai nạn thương tích khá nặng nề đối với trẻ em, gia đình và xã hội cả về tính mạng, sức khỏe thể chất, tinh thần và kinh tế. Có rất nhiều nguyên nhân dẫn đến bạo lực, xâm hại, tai nạn thương tích trẻ em tại gia đình, nhà trường, cộng đồng và trên không gian mạng. Có nguyên nhân thuộc về nhận thức, kỹ năng của trẻ em, có nguyên nhân thuộc về gia đình, nhà trường, có nguyên nhân thuộc về chính sách giải pháp của các bộ ngành, địa phương. Vì vậy cần phải có các giải pháp đồng bộ để khắc phục hạn chế, yếu kém, nguyên nhân nêu trên nhằm thực hiện tốt hơn các quyền của trẻ em, trong đó có phòng ngừa tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại trẻ em tại gia đình, nhà trường, cộng đồng và trên không gian mạng.

II. KẾT QUẢ TỔNG HỢP Ý KIẾN TRẺ EM TẠI CÁC TỔ THẢO LUẬN TRONG CHƯƠNG TRÌNH PHIÊN HỌP GIẢ ĐỊNH “QUỐC HỘI TRẺ EM” LẦN THỨ I

Trên cơ sở tiếp xúc, lấy ý kiến của trẻ em tại địa phương về 02 chủ đề tại phiên họp, 263 đại biểu trẻ em tham gia phiên họp giả định “Quốc hội trẻ em” lần thứ I - năm 2023 được chia thành 08 tổ đã triển khai 13 phiên thảo luận tổ trực tuyến, họp bàn về 02 chủ đề “Phòng chống tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em” và “Bảo vệ trẻ em tương tác lành mạnh, sáng tạo trên môi trường mạng”. Chiều ngày 09/9/2023, 08 tổ đại biểu tiếp tục thảo luận với 255 lượt ý kiến, phản ánh thực trạng tại các địa phương, cơ sở và đề xuất các nhóm giải pháp gửi tới phiên họp giả định “Quốc hội trẻ em” lần thứ I - năm 2023, cụ thể như sau:

1. Nhóm giải pháp nâng cao nhận thức, kiến thức, kỹ năng cho trẻ em để trẻ em chủ động phòng, tránh tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại trẻ em tại gia đình, nhà trường và cộng đồng

Các đại biểu trẻ em cho rằng tình trạng tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại trẻ em đang có xu hướng gia tăng, trở thành vấn đề gây bức xúc, lo lắng cho toàn xã hội. Đặc biệt, hậu quả mà tình trạng bạo lực, xâm hại gây ra là vô cùng nghiêm trọng, trở thành nỗi ám ảnh, để lại những tổn thương, nỗi đau đớn về thể chất lẫn tinh thần, gây ra ảnh hưởng tiêu cực đến đời sống của trẻ em. Các đại biểu chỉ ra nguyên nhân chủ yếu của tình trạng trên là do:

- Các em được tiếp cận, trang bị các kỹ năng chủ yếu thông qua các hoạt động tại nhà trường, các chương trình do tổ chức Đoàn, Đội tổ chức trên địa bàn dân cư.

- Nhiều trẻ em chưa có hiểu biết về bạo lực, xâm hại trẻ em; về các nguy cơ dẫn đến tai nạn thương tích và thiếu ý thức để phòng tránh, thiếu kỹ năng xử lý tình huống nguy hiểm.

- Hệ thống biển báo, cảnh báo các nguy cơ mất an toàn chưa đầy đủ và thường xuyên.

- Công tác truyền thông về phòng chống tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em đã khá nhiều nhưng chưa đa dạng; chưa phù hợp với hứng thú, sở thích của học sinh, hình thức không đổi mới, kém hấp dẫn, hầu hết chỉ tuyên truyền lý thuyết, thiếu thực hành và truyền thông tại sân trường ồn ào khiến các bạn chỉ nói chuyện, không quan tâm lắng nghe.

- Nhiều chương trình truyền thông trên truyền hình trẻ em không biết đến hoặc phát sóng lúc các bạn đang đi học thêm nên các bạn thiếu kiến thức. Bên cạnh đó, giáo dục giới tính ở nhà trường cho các em chưa được quan tâm, nhiều

giáo viên e ngại, né tránh khiến học sinh không đủ kiến thức để hiểu về bản thân và phòng tránh các nguy cơ xâm hại tình dục.

- Nhiều học sinh không dám tố cáo vụ việc do sợ bị trả thù. Nhiều học sinh chưa biết đến tổng đài quốc gia bảo vệ trẻ em 111, tỷ lệ các vụ việc tố cáo do trẻ em chỉ chiếm 40%, nhiều trẻ em thiếu tin tưởng vào sự hỗ trợ của tổng đài hoặc lúc bị xâm hại, bạo lực hốt hoảng không nghĩ ra để tố cáo.

Một số giải pháp được trẻ em đề xuất để nâng cao nhận thức, kiến thức, kỹ năng cho trẻ em để trẻ em chủ động phòng, tránh tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại trẻ em tại gia đình, nhà trường và cộng đồng là:

- Các cơ quan chức năng tại địa phương cần quan tâm trang bị các biển báo về nguy cơ mất an toàn cho trẻ em ở các hồ bơi, các ngã ba, ngã tư tại các thôn xóm;

- Bên cạnh các sân chơi, hoạt động do Đoàn Thanh niên, Hội đồng Đội các cấp tổ chức, các cơ quan chức năng cần đẩy mạnh truyền thông, nâng cao nhận thức cho trẻ em, đầu tư kinh phí để tổ chức nhiều hơn các sân chơi, hoạt động trang bị kỹ năng về phòng tránh tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em thường xuyên hơn bằng hình thức phù hợp, hấp dẫn như kịch tương tác, tiểu phẩm, các trò chơi, cuộc thi vẽ tranh cổ động...

- Các nhà trường cần quan tâm đưa chương trình giáo dục giới tính vào nhà trường, tích hợp thường xuyên trong các môn học, thầy cô cởi mở hơn trong trao đổi với các em. Tăng cường tổ chức các buổi ngoại khóa, talkshow để trẻ em bày tỏ những ý kiến, nguyện vọng.

- Cần hướng dẫn để trẻ em biết cách trình báo, tố cáo vụ việc tới các cơ quan, chức năng.

- Đài phát thanh, truyền hình cần có trang mạng xã hội chia sẻ lại các bài truyền thông trên truyền hình, tạo các clip truyền thông ngắn, vui nhộn trên các nền tảng mạng xã hội mà trẻ em hay truy cập như facebook, instagram, tictok...

2. Nhóm giải pháp tăng cường vai trò của nhà trường trong phòng, chống tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại trẻ em

Các đại biểu nhấn mạnh nhà trường đóng vai trò vô cùng quan trọng trong giáo dục và đào tạo trẻ em. Thực tế cho thấy, nhà trường đã tổ chức các buổi tập huấn về phòng, chống tai nạn thương tích, xâm hại trẻ em nhưng chưa có biện pháp thiết thực. Thường thì việc tuyên truyền chỉ được lồng ghép trong các tiết chào cờ dưới dạng diễn thuyết và không có điểm nhấn, không có thực hành khiến học sinh thấy nhàm chán và không chú tâm dẫn đến không đạt hiệu quả cao. Phòng tư vấn học đường hay các cảm nang đối với học sinh vẫn còn khá xa lạ, học sinh không muốn hoặc không biết đến để tìm hiểu và chia sẻ. Đặc biệt, những trường hợp bị

bạo hành hay xâm hại thường ngại chia sẻ với thầy cô vì tâm lý sợ bị la mắng, bạn bè xa lánh và trù dập. Đại biểu trẻ em kiến nghị một số giải pháp cụ thể như sau:

- Cần đổi mới phương pháp tuyên truyền như tích hợp nội dung vào các môn học, nên tuyên truyền dưới hình thức kịch, hoạt cảnh hay ca nhạc; tăng cường cho học sinh tham gia các hoạt động trải nghiệm. Các hoạt động truyền thông nên tổ chức theo khối lớp tại hội trường, thời lượng khoảng 30-45 phút... từ đó nhận biết được mức độ tiếp thu của học sinh đồng thời cũng giúp học sinh tự tìm hiểu và ghi nhớ các kiến thức và kỹ năng.

- Tăng cường tổ chức các buổi talkshow, giúp học sinh dám đứng lên nói ra ý kiến của mình, vừa giúp học sinh tự tin hơn, vừa tìm hiểu được vấn đề các em đang mắc phải bởi vì không ai hiểu học sinh hơn chính họ và họ sẽ là những người đưa ra những ý kiến khách quan nhất.

- Phát huy vai trò của phòng tư vấn học đường để học sinh được biết đến nhiều hơn và chia sẻ.

- Tăng cường các biện pháp thúc đẩy sự tham gia của học sinh, lắng nghe ý kiến, tâm tư nguyện vọng của học sinh thông qua các hoạt động của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh nhiều hơn, bằng các hình thức đa dạng như hộp thư “*Điều em muốn nói*”, câu lạc bộ quyền trẻ em, đội tuyên truyền măng non, các buổi đối thoại giữa thầy cô và học sinh, định kỳ khảo sát, lấy ý kiến học sinh.

- Nhà trường cần tăng cường sự phối hợp với gia đình trong quản lý, giáo dục con, thông qua các buổi họp phụ huynh hoặc các hoạt động đa dạng khác để gắn kết phụ huynh học sinh với nhà trường, mặt khác hỗ trợ các kiến thức, kỹ năng cho cha mẹ trong giáo dục, đồng hành làm bạn cùng con.

- Nhà trường nên tập huấn cho các thầy cô phương pháp nắm bắt tâm lý, các kỹ năng tư vấn, làm việc với trẻ em để hiểu tâm lý và giúp đỡ học sinh.

3. Nhóm giải pháp tăng cường vai trò của cha mẹ trong phòng, chống tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại trẻ em

Các đại biểu cho rằng cha mẹ, gia đình có vai trò vô cùng quan trọng trong phòng, chống tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại trẻ em. Thực trạng chỉ ra rằng: Sự bất cẩn của người chăm sóc trẻ và gia đình ít quan tâm đến trẻ em là nguyên nhân hàng đầu dẫn đến tai nạn thương tích ở trẻ. Nhiều cha mẹ đã chịu khó học hỏi, tìm hiểu nhưng cũng còn nhiều cha mẹ thiếu kiến thức, kỹ năng để chăm sóc, giáo dục con cái một cách phù hợp và phòng tránh tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em do cha mẹ ít được tập huấn, truyền thông hoặc việc tổ chức tập huấn, truyền thông chưa phù hợp với thời gian làm việc của cha mẹ nên họ không tham gia được. Một bộ phận cha mẹ bận công việc, không có nhiều thời

gian chăm sóc, nhắc nhở, giáo dục con. Khoảng cách giữa cha mẹ và con cái lớn, con cái rất khó chia sẻ với cha mẹ về vấn đề của họ do cha mẹ không biết cách làm bạn cùng con, thiếu tin tưởng ở con cái, hay định kiến với các hành vi của con cái, nhiều cha mẹ kiểm soát con cái quá mức làm con cái mất niềm tin ở cha mẹ và con cái cũng gặp khó khăn ở tuổi dậy thì dẫn đến việc các con và bố mẹ không thể tìm ra cách giải quyết phù hợp cho vấn đề mà các con đang gặp phải. Trong tuổi dậy thì, một số trẻ em thường có lối sống khép kín, ít cởi mở, ngại khi chia sẻ cùng bố mẹ. Có những cha mẹ chịu ảnh hưởng bởi tư tưởng giáo dục lạc hậu như áp dụng bạo lực để giáo dục con, xem nhẹ các vấn đề của con nên chưa có cách giáo dục phù hợp với con.

Nhiều trẻ em cho rằng nếu được sự quan tâm, lắng nghe và ứng xử thân thiện hơn nữa của gia đình; có nhiều ngôi nhà an toàn, cộng đồng an toàn thì sẽ ngăn ngừa tốt xâm hại và bạo lực, tai nạn và thương tích. Một số giải pháp được đại biểu trẻ em kiến nghị là:

- Tăng cường công tác tuyên truyền, tập huấn cho phụ huynh về vấn đề phòng chống tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em qua các phương tiện truyền thông đại chúng, mạng xã hội.

- Các ban, ngành, đoàn thể tại địa phương mở các lớp tập huấn kỹ năng, các buổi tuyên truyền tạo điều kiện cho các bậc phụ huynh vào các khung giờ, thời điểm mà phụ huynh dễ dàng tham gia. Tiếp tục tổ chức các mô hình, cuộc thi có sự đồng hành tham gia của phụ huynh và các con nhằm tạo sự sẻ chia, kết nối, hiểu biết, cảm thông giữa cha mẹ và các con. Các vùng dân tộc miền núi, nông thôn tăng cường truyền thông bằng hình thức loa phát thanh.

- Các cơ quan chức năng cần đề xuất những chính sách gắn trách nhiệm của cha mẹ vào việc giáo dục và bảo vệ con.

- Phụ huynh cần tăng cường phối hợp với nhà trường trong việc nuôi dạy con và trang bị các kiến thức, kỹ năng phòng chống tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em.

4. Nhóm giải pháp để Bộ Giáo dục và Đào tạo thực hiện tốt hơn vai trò trong phòng, chống tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại trẻ em.

Trước tình hình thực tế, các đại biểu đề nghị Bộ Giáo dục và Đào tạo quan tâm thực hiện một số giải pháp phòng chống tai nạn thương tích, bạo lực, xâm hại trẻ em như sau:

- Cần thay đổi phương pháp giáo dục cho trẻ em, xếp nhiều giờ học thực hành hơn, giúp trẻ em không chỉ có kiến thức mà có cả kỹ năng xử lý tốt các tình huống gặp phải. Tăng cường tập huấn kèm theo các tình huống giả định được đặt

ra để các em trực tiếp giải quyết vấn đề. Tổ chức kiểm tra sát sao cách thức hoạt động dạy học ở từng lớp học.

- Nghiên cứu đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, giáo dục về quyền trẻ em một cách đơn giản, dễ hiểu, tránh hình thức; đặc biệt là phổ biến về đường dây nóng tổng đài quốc gia bảo vệ trẻ em 111 để mọi trẻ em đều nắm được công cụ tự bảo vệ mình, kiến nghị đưa thông tin tổng đài vào bìa sách giáo khoa, bìa vở học sinh để mọi học sinh đều biết đến tổng đài này.

- Cần triển khai các mô hình hoạt động giáo dục về quyền trẻ em hấp dẫn, thú vị, đổi mới, sáng tạo đến các trường học ở mọi tỉnh thành để thu hút sự tham gia và nâng cao nhận thức của các em.

- Chỉ đạo các trường tổ chức tốt các phòng tư vấn tâm lý học đường để hỗ trợ học sinh về tâm lý và kỹ năng ứng phó, phòng này phải luôn luôn mở vào giờ học sinh ở trường.

- Bổ sung thêm nhiều sách về kỹ năng phòng chống tai nạn thương tích, bạo lực xâm hại trẻ em trong thư viện nhà trường và tăng thêm thời gian nghỉ để học sinh đến thư viện đọc sách.

5. Nhóm giải pháp nâng cao nhận thức và kỹ năng cho trẻ em tương tác lành mạnh, an toàn, sáng tạo trên không gian mạng

Các đại biểu cho rằng trẻ em hiện nay tiếp xúc với mạng xã hội nhiều, nhưng nội dung thu hút chủ yếu là các câu chuyện drama, các tựa game, các xu hướng, trào lưu trên mạng xã hội còn những trang báo truyền thống, trang thông tin chính thức chưa được các bạn quan tâm. Trong tư tưởng của học sinh nhìn nhận hành vi bạo lực mạng là hành động thể hiện bản thân; hành vi bạo lực, nói xấu, dùng ngôn từ xúc phạm người khác trên mạng xảy ra thường xuyên. Khi bị bạo lực mạng các bạn không dám báo cho người lớn vì có nhiều trường hợp đối tượng đi bắt nạt tuy đã bị xử phạt nhưng vẫn tiếp tục trả thù...Nguyên nhân là do trẻ em không biết đâu là nguồn thông tin phù hợp với bản thân. Nhiều gia đình thiếu quan tâm, thiếu kiến thức để hỗ trợ trẻ em. Các nhà trường chưa thường xuyên quan tâm giáo dục về vấn đề này, có truyền thông nhưng còn ít và hình thức không hấp dẫn với trẻ em nên các bạn học sinh chưa thích thú tìm hiểu an ninh mạng và các kỹ năng sử dụng mạng an toàn. Một số giải pháp được đề xuất là:

- Đề nghị nhà trường đưa nội dung an toàn trên không gian mạng vào các bộ môn trong trường học như Giáo dục công dân, tin học. Cần chú trọng hơn trong việc trang bị kiến thức, kỹ năng số cho trẻ em theo từng độ tuổi để các em có thể tự bảo vệ bản thân và biết cách tương tác an toàn trên môi trường mạng: sử dụng mạng lành mạnh, an toàn; tự bảo vệ mình khi tham gia tương tác trên môi trường

mạng và cách thức nhận diện, tổ giác các hành vi, vụ việc xâm hại trẻ em trên môi trường mạng. Cách thức truyền tải sinh động, phản ánh trực tiếp hiện tượng bạo lực mạng hay xâm hại trẻ em trên mạng sẽ giúp các em hứng thú hơn, vừa có hình ảnh trực quan sinh động mà không bị nặng tính lý thuyết.

- Đổi mới công tác tuyên truyền chính sách pháp luật, sử dụng những bài đăng ngắn hay các mẫu chuyện đối đáp, bức tranh sống động cùng với những lời thoại xúc tích, dễ hiểu để trẻ em có thể hiểu biết thêm về các bộ luật. Những kiến thức và kỹ năng mà trẻ em cần phải được giáo dục về những tác hại của những nguy cơ trên không gian mạng như: các thông tin cá nhân phải được bảo mật; không được truy cập vào các trang web chưa được kiểm duyệt, không đáng tin. Nên bắt đầu triển khai cho trẻ em từ 10 tuổi trở lên để các em có thêm kỹ năng sử dụng mạng xã hội an toàn.

- Các cơ quan báo chí, tổ chức Đoàn, Đội cần tạo thêm các cuộc thi trực tuyến và trực tiếp để trẻ em có thể phát huy năng lực, kích thích sự sáng tạo.

- Trẻ em cần lập thời khoá biểu phù hợp, kiểm soát thời gian sử dụng điện thoại của chính mình. Tham gia các hoạt động của trường lớp, hạn chế xem điện thoại quá nhiều. Nâng cao ý thức và bảo vệ bản thân khỏi các tình huống xấu trên không gian mạng. Không nên lập tài khoản cá nhân trên mạng xã hội mà chỉ nên sử dụng internet để tham khảo học tập, học hỏi kỹ năng sống. Trước khi kết nối mạng, cần nghiên cứu kỹ, tìm hiểu các kỹ năng về sử dụng mạng, nhất là các kỹ năng về xử lý thông tin xấu độc. Trong quá trình truy cập mạng cần nhận thức, xác định rõ mục đích sử dụng thông tin và chỉ nên lựa chọn những nội dung phục vụ học tập, vui chơi giải trí phù hợp với lứa tuổi, không nên tò mò truy cập vào những trang mạng có nội dung xấu, tiêu cực. Biết tự tiết chế thời gian online sao cho thật khoa học để đạt hiệu quả cao nhất có thể, tránh tình trạng dùng mạng xã hội quá nhiều dẫn đến nghiện mạng xã hội.

6. Nhóm giải pháp phát huy vai trò của gia đình, nhà trường trong việc bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng

Các đại biểu cho rằng, gia đình, nhà trường là nơi gắn bó thân thiết nhất với trẻ em, đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc bảo vệ trẻ em nói chung và bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng nói riêng. Thực tiễn cho thấy, ngày càng nhiều trẻ em bị xâm hại, bạo lực trên môi trường mạng và yêu cầu để trẻ em được tương tác lành mạnh, an toàn trên không gian mạng trở nên một vấn đề bức thiết. Tuy nhiên, nhiều cử tri cho rằng gia đình, nhà trường, thầy cô giáo chưa chú trọng giáo dục, hướng dẫn về kỹ năng, kiến thức sử dụng mạng đúng cách cho trẻ em. Đôi khi tập hợp rất nhiều nội dung tuyên truyền trong một khoảng thời gian ngắn không đủ cho

việc hướng dẫn, giảng giải về tất cả các chủ đề nên đa phần nội dung truyền tải không cụ thể, còn mang tính đại khái chung chung. Hàng rào kỹ thuật phòng ngừa xâm hại cho trẻ em trên môi trường mạng thực sự chưa được quan tâm đúng mức; công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, kiến thức, kỹ năng phòng, chống xâm hại trẻ em còn bị xem nhẹ. Một số kiến nghị được đề xuất là:

- Hơn ai hết gia đình chính là những “lá chắn” cho trẻ, phụ huynh cần chủ động tìm hiểu, ứng dụng các giải pháp về công nghệ số để kiểm soát thông tin cá nhân của trẻ, hướng dẫn cho trẻ em những kiến thức cơ bản như không ấn vào đường link lạ, biết cung cấp thông tin đúng cách, định hướng để giúp con em mình tương tác lành mạnh và an toàn trên môi trường mạng. Phụ huynh cần nâng cao ý thức, trách nhiệm, không được chủ quan, lơ là, cần giám sát chặt chẽ các hoạt động để chăm sóc, định hướng con phát triển toàn diện. Cha mẹ cần tìm hiểu và cài đặt các ứng dụng nhằm ngăn chặn sự xâm nhập của các trang web độc hại, kiểm soát các trang web mà trẻ truy cập, cố gắng tìm hiểu những mối quan hệ trên mạng của con để biết bạn bè của con là những ai. Trao đổi với trẻ em để cùng đưa ra nguyên tắc khi sử dụng Internet và điện thoại di động, kiểm soát thời gian các em sử dụng mạng cho mục đích giải trí, đặt các thiết bị truy cập mạng trong không gian chung của gia đình. Khi con em của mình bị bạo lực ngôn từ trên mạng, mỗi bậc cha mẹ nên thường xuyên hỏi thăm con cái tình hình học tập, mối quan hệ của bạn bè trong lớp của con như thế nào. Nếu con không dám ngỏ lời nói chuyện với cha mẹ, hãy liên hệ thầy cô để hỏi xem con mình có những biểu hiện khác thường gì ở trong lớp không. Giới thiệu cho con những trang web chia sẻ những khúc mắc con đang gặp phải ví dụ như nhịp cầu yêu thương, thầy cô tâm lý trên các trang mạng hoặc nhắn trực tiếp tới cô tâm lý ở trường để có thể hướng dẫn cho con mình làm sao để giải quyết vấn đề đó.

- Đề xuất Bộ Giáo dục cần tăng thời lượng dạy và học môn tin học, ngoài những kiến thức về ứng dụng cơ bản như word, excel cần cho học sinh trang bị kỹ năng tiếp xúc với Internet an toàn. Môn học Giáo dục công dân cần có nội dung phòng chống xâm hại qua môi trường mạng. Tại trường học, cần tăng cường công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về an toàn trên không gian mạng, các hoạt động ngoại khóa cần thay đổi hiệu quả hơn, có nhiều hơn các chương trình về chủ đề an toàn trên không gian mạng, hình thức tuyên truyền đa dạng, phong phú. Tạo ra một cộng đồng học tập trực tuyến năng động, nơi học sinh có thể giao lưu, chia sẻ ý kiến và học hỏi từ nhau. Tổ chức nhiều hơn các buổi ngoại khóa, nhất là ở vùng sâu vùng xa để trẻ em cùng chia sẻ với nhau cách phòng tránh những nguy cơ trên không gian mạng. Các buổi chào cờ, thay các bài tuyên truyền

dài dòng bằng việc chia sẻ kiến thức tương tác trên môi trường mạng lồng ghép trong tiểu phẩm, kịch câm, kịch nói để thu hút học sinh. Cần tạo những chuyên đề về an toàn mạng để học sinh biết đến và bảo vệ bản thân đầu tiên trước những tình huống nguy hiểm trên mạng.

7. Nhóm giải pháp để các cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị xã hội thực hiện tốt hơn vai trò của mình nhằm đảm bảo cho trẻ em được tương tác an toàn, lành mạnh và sáng tạo trên không gian mạng

Theo ý kiến của các đại biểu, một số địa phương chưa thực sự quan tâm triển khai quyết liệt các giải pháp bảo vệ trẻ em trên không gian mạng; chưa xử lý nghiêm hành vi vi phạm về đảm bảo an toàn của trẻ em, gây tổn thương về mặt thể chất, tinh thần của trẻ em trên không gian mạng. Các đại biểu kiến nghị một số giải pháp đối với các cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị xã hội như sau:

- Đề xuất Quốc hội tăng cường hoạt động giám sát việc thực hiện chính sách pháp luật liên quan tới vấn đề bảo vệ trẻ em trên không gian mạng.

- Đề xuất Chính phủ ban hành quy định yêu cầu các hiệp hội, tổ chức có trách nhiệm thực hiện các biện pháp kỹ thuật và nghiệp vụ để bảo vệ trẻ em trên không gian mạng. Bộ Thông tin và Truyền thông tăng cường quản lý, kiểm tra và lọc các nội dung mang tính chất tiêu cực, ảnh hưởng xấu đến trẻ em khỏi các nền tảng số; sử dụng các công cụ kiểm soát để giới hạn trẻ em truy cập vào những nội dung không phù hợp với trẻ em. Các nhà mạng cần tránh đưa các quảng cáo nhạy cảm, đồi trụy trong khi các bạn nhỏ đang xem. Loại bỏ những thông tin xâm hại trẻ em; bảo đảm các điều kiện cần thiết để trẻ được tham gia an toàn, lành mạnh trên môi trường mạng và có các giải pháp hỗ trợ phù hợp để trẻ phục hồi khi chịu tác động tiêu cực từ các nền tảng số. Đề nghị Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành Bộ quy tắc ứng xử bảo vệ trẻ em trên không gian mạng.

- Đề nghị Bộ Giáo Dục và Đào tạo cần phối hợp với Bộ Thông Tin và Truyền Thông, Hội đồng Đội các cấp để giáo dục kỹ năng xử lý tình huống trên mạng xã hội, để trẻ tự nhận biết và xử lý đối với những hành vi tiêu cực. Phải để trẻ tự hiểu và biết né tránh những thông tin những trang mạng tiêu cực, suy đồi về đạo đức và lối sống cũng như biết tìm hiểu và học hỏi từ những trang thông tin chính thống và tích cực. Chia sẻ, nhân rộng các nội dung tích cực để bạn bè cùng biết. Đẩy mạnh trong công tác giáo dục trẻ về việc sử dụng mạng xã hội an toàn và sáng tạo.

- Đề xuất Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội đồng Đội Trung ương tiếp tục tổ chức nhiều hơn hoạt động lấy ý kiến của trẻ em về vấn đề an toàn trên không gian mạng. Đẩy mạnh triển khai hiệu quả Cuộc vận động “*Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp*” trên không gian mạng, tăng

số lượng, tần suất đăng tải những câu chuyện truyền cảm hứng về việc làm tốt, hành động đẹp thể hiện lòng yêu nước, tinh thần trách nhiệm, tấm lòng nhân ái của người Việt Nam trên không gian mạng.

- Cần tổ chức nhiều chương trình khuyến khích trẻ em sáng tạo trên môi trường mạng, giúp trẻ em phát huy khả năng tư duy, sáng tạo bằng cách tạo blog, video ngắn, sử dụng nền tảng trực tuyến để học và phát triển kỹ năng mới; thiết kế các ứng dụng, phần mềm, nền tảng, trò chơi trực tuyến là sân chơi bổ ích cho trẻ em, kích thích trẻ em tương tác lành mạnh sáng tạo; những công cụ để lọc tự động, báo cáo phát hiện về xâm hại trẻ em trên môi trường mạng giúp nhanh chóng phát hiện hành vi xâm hại.

8. Nhóm giải pháp giáo dục ý thức, trách nhiệm cho trẻ em để trẻ em thực hiện tốt quyền lợi và bổn phận của trẻ em trong việc phòng, tránh tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại cho bản thân tại gia đình, nhà trường, cộng đồng và trên không gian mạng

Các đại biểu trẻ em cho rằng một số trẻ em có xu hướng lệch lạc về giá trị sống, cho rằng mình đã là người lớn, muốn thể hiện bản thân, lười học hỏi. Nhiều trẻ em cho rằng không muốn liên quan, thu mình lại để đỡ vướng bận, nếu báo cáo thì bản thân lại bị liên đới. Đây cũng chính là những hình ảnh đầu tiên thể hiện xu hướng trở thành con người ích kỷ, thiếu trách nhiệm với cộng đồng, xã hội, không dám đấu tranh với những cái sai. Có rất nhiều trẻ em phải sống trong tình trạng thiếu thốn tình cảm của cha mẹ, do là trẻ mồ côi hoặc cha mẹ đi làm xa hoặc có một số trẻ em phải chịu sự xâm hại, đánh đập từ chính người thân trong gia đình mình. Từ đó, dẫn đến các bạn có những suy nghĩ sai lệch, tiêu cực, nhưng khi đến lớp, có một số thầy cô giáo lại thờ ơ với các bạn khiến những bạn đó lại càng thêm tiêu cực trong suy nghĩ.

Các đại biểu kiến nghị một số giải pháp giáo dục ý thức, trách nhiệm cho trẻ em để trẻ em thực hiện tốt quyền lợi và bổn phận của trẻ em trong việc phòng, tránh tai nạn thương tích, bạo lực và xâm hại cho bản thân tại gia đình, nhà trường, cộng đồng và trên không gian mạng:

- Trẻ em cần được giáo dục nhiều hơn về đạo đức, lối sống văn hóa và định hướng giá trị sống bằng cách tổ chức cho trẻ em nói chung đặc biệt là trẻ em cá biệt được tìm hiểu về cuộc sống của những thanh niên đang phải trả giá bằng những hành vi “chưa ngoan”, tổ chức cho các bạn đi từ thiện để các em hiểu và cảm nhận được còn những trẻ em khác đang chịu thiệt thòi nhưng có nhiều ước mơ, hoài bão, vẫn luôn xây dựng và theo đuổi giá trị sống nhiều ý nghĩa của bản thân, lập được những thành tích tốt và có cơ hội tốt hơn để cải thiện cuộc sống.

- Bố mẹ cùng con xây dựng lịch hoạt động hàng ngày, thầy, cô cùng trò xây dựng kế hoạch thực hiện các nhiệm vụ cụ thể của lớp, của trường. Gia đình và nhà trường cần phối hợp kiên trì và kiên trì để dần dần cải thiện ý thức trách nhiệm của học sinh, không nóng vội, không thành tích.

- Mọi trẻ em đều thích được giáo dục trong tình yêu thương, bao dung nhưng nghiêm khắc, không thích bị giáo dục kiểu la mắng, bị bêu xấu để nhiều người khác biết. Chúng ta đã chứng kiến nhiều tấm gương thầy cô vẫn luôn kiên trì uốn nắn những học sinh cá biệt của mình, để đến một ngày các bạn tỉnh ngộ và nhận thức sâu sắc được giá trị cuộc sống để tự thay đổi. Trẻ em rất mong sẽ có nhiều thầy cô như thế để dìu dắt chúng em mỗi khi lầm bước.

- Trẻ em mong muốn có nhiều mô hình hoạt động hay nữa trong trường học như Câu lạc bộ trẻ em, đôi bạn cùng tiến. Thực tế là, đã có rất nhiều trẻ em chịu ảnh hưởng lớn từ bạn bè của mình. Do vậy những người bạn giúp nhau sẽ nhanh và dễ hơn rất nhiều so với những chỉ thị, yêu cầu thay đổi của người lớn đối với trẻ em tuổi dậy thì.

TRUNG ƯƠNG ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH